

ATOMEN 2019

**ANVISNINGAR OCH RIKTLINJER FÖR
STATSBIDRAGSBERÄTTIGAT FOLKBILDNINGSPÅRBE**

INNEHÅLL

Statens mål och fyra syften	3
Utgångspunkter för statens stöd till folkbildningen	4
Så ska vi uppfylla statens fyra syften	5
Bidragsgivare, Folkbildningsrådet och Studieförbunden	6
Folkuniversitetets idé, pedagogik och verksamhet	7
Folkuniversitetets etiska förhållningssätt	8
Ansvarsnivåer inom Folkuniversitetet	9
Anordnarskap, Folkbildningsrådets villkor	11
Anordnarskap, studieförbundsgemensam överenskommelse	11
Anordnarskap, Folkuniversitetets anvisningar	13
Anvisning för ersättningar inom Studieservice	15
Öppet kursutbud och Studieservice	16
Studiecirkel, villkor	17
Studiecirkel på distans, villkor	18
Annan folkbildningsverksamhet, villkor	19
Cirkelledarutbildningen	20
Metodplan, kursplan, arbetsplan och loggbok	22
Närvarolista på papper eller digitalt	23
Kulturprogram, villkor	24
Kulturprogram, studieförbundsgemensamma riktlinjer	25
Generella avgränsningar	27
Rapportering för statsbidrag och statistik	29
Rapportering av deltagare	31
Uppföljning, utvärdering, internkontroll och kvalitet	33
Nyheter i Atomen 2019	35
Förteckning över bilagor	35

Gäller från och med den 1 januari 2019
Fastställd av generalsekreteraren den 7/1 2019
på uppdrag av förbundsstyrelsen

ATOMEN 2019 ANVISNINGAR OCH RIKTLINJER

Atomen beskriver hur folkbildningsverksamheten styrs och finansieras på en mer övergripande nivå. Den redogör för våra intentioner och det regelverk som ska följas inom Folkuniversitetet. Atomen belyser även hur rapportering, uppföljning och kvalitetssäkring ska göras.

STATENS MÅL OCH FYRA SYFTEN

I regeringens proposition 2013/14:172 "Allas kunskap - allas bildning" formulerades för första gången ett särskilt mål för folkbildningspolitiken.

STATENS FYRA SYFTEN MED FOLKBILDNINGEN

Statens syfte med folkbildningen framgår av Förordning 2015:218 om statsbidrag till folkbildningen. De fyra syften som är grundläggande skäl för statens stöd är:

1, DEMOKRATISYFTET

att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.

2, PÅVERKANS- OCH MÅNGFALDSSYFTET

att bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

3, UTBILDNINGS- OCH BILDNINGSSYFTET

att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

4, KULTURSYFTET

att bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

"FOLKBILDNINGEN SKA GE ALLA MÖJLIGHET ATT
TILLSAMMANS MED ANDRA ÖKA SIN KUNSKAP
OCH BILDNING FÖR PERSONLIG UTVECKLING OCH
DELAKTIGHET I SAMHÄLLET."

UTGÅNGSPUNKTER FÖR STATENS STÖD TILL FOLKBILDNINGEN

Folkbildningsverksamheten kännetecknas av att den är fri och frivillig. Verksamheten ska utgå ifrån deltagarnas behov och erfarenheter.

Folkbildningens pedagogik bygger på att deltagarna ges stort inflytande över uppläggning och innehåll i den aktivitet de deltar i. Studiecirkelarna arbetar med planmässiga studier och är fria från betyg.

Den samlade folkbildningen ska vara riksfattande och finnas i alla kommuner. Studieförbundets särart och profil ska genomsyra verksamheten.

"ALLAS KUNSKAP - ALLAS BILDNING"

I regeringens folkbildningsproposition från 2013, "Allas kunskap Allas bildning", sägs bland annat om folkbildningen att:

- den ska vara tillgänglig för alla
- den sker tillsammans med andra
- kunskap och bildning stärker människan
- den bidrar till individens personliga utveckling
- den har ett demokratiskt värde

Studieförbundens roll som kulturbärare beskrivs. De ska agera som lokala och regionala arenor där deltagarna inte bara konsumerar kultur utan också skapar kultur.

Genom folkbildning stärks individerna i partnerskapet mellan ideell, offentlig och privat sektor.

Folkbildningen genomför på många håll ett gediget mångfaldsarbete. Statistiken visar dock att en större bredd när det gäller deltagare skulle kunna nås.

"MÅLET FÖR DEMOKRATIPOLITIKEN ÄR EN LEVANDE DEMOKRATI DÄR INDIVIDENS MÖJLIGHETER TILL INFLYTANDE FÖRSTÄRKS OCH DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA RESPEKTERAS.

PRINCIPERNA OM DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, SÅSOM DE FASTSLAGITS I VÅRA GRUNDLAGAR, UTGÖR SAMHÄLLETS GRUNDLÄGGANDE VÄRDEGRUND.

UTIFRÅN DESSA PRINCIPER KAN ETT SOCIALT SAMMANHÅLLET SAMHÄLLE SKAPAS I VILKET INDIVIDERNA KAN ENAS OM OCH ACCEPTERA FATTADE BESLUT SAMT TA ANSVAR FÖR DET GEMENSAMMA SAMHÄLLETS UTVECKLING.

*FOLKBILDNINGEN HAR EN VIKTIG ROLL I DENNA UTVECKLING.**

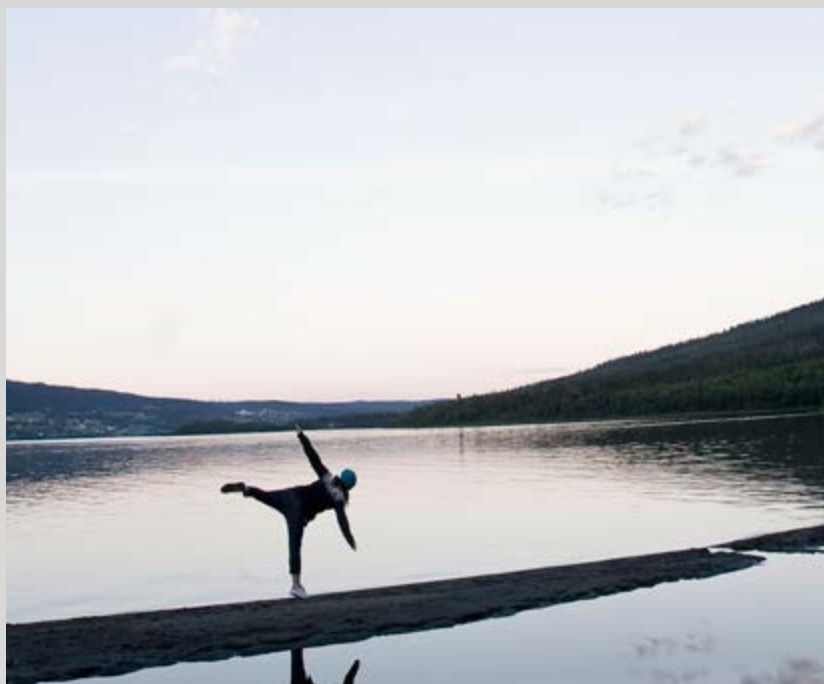
*Citerat ur proposition 2013/14:172

SÅ SKA VI UPPFYLLA STATENS FYRA SYFTEN

I Statsbidrag 2019, Villkor och fördelning, se bilaga 1, som Folkbildningsrådet har fastställt tydliggörs de områden som betonas i det folkbildningspolitiska målet och statens fyra syften med stödet till folkbildningen.

STUDIEFÖRBUNDEN SKA

- ha ett system för cirkelledarutbildning
- arbeta aktivt för att erbjuda verksamhet i hela landet
- arbeta aktivt för att nå nya deltagare och deltagargrupper
- arbeta aktivt för att nå deltagare som är korttidsutbildade, utrikes födda eller har en funktionsnedsättning
- arbeta aktivt för att integrera jämställdhetsperspektivet i folkbildningsverksamheten
- motverka alla former av diskriminering
- arbeta för ökad digital delaktighet och för att minska den digitala klyftan
- ha en verksamhet som är tillgänglig oavsett funktionsnedsättning.

BIDRAGSGIVARE, FOLKBILDNINGSRÅDET OCH STUDIEFÖRBUNDEN

STATSBIDRAG

Staten bidrog 2017 med cirka 1,9 miljarder till de tio studieförbunden. Folkuniversitetet tilldelades ca 110 miljoner kr i statsbidrag till folkbildningen. Staten bidrar på motsvarande sätt med bidrag till landets folkhögskolor som är en del av folkbildningen.

DE TIO STUDIEFÖRBUNDEN

ABF, Bilda, Folkuniversitetet, IbnRushd, Kulturens bildningsverksamhet, Medborgarskolan, NBV, Sensus, Studieförbundet, Vuxenskolan.

KOMMUNBIDRAG

Kommunbidragen är ett stöd till studieförbundens verksamhet i kommunen. Folkbildningens fria former kan ibland komma i konflikt med en önskan från kommunen om att studieförbunden ska svara för en viss verksamhet.

Vi kan behöva påminna om folkbildningens kännetecken och om skillnaden mellan en fri och frivillig folkbildningsverksamhet och verksamhet som sker på uppdrag av en kommun. Kommunernas bidrag till studieförbunden uppgick 2017 till 336 miljoner kr.

LANDSTINGS- OCH REGIONBIDRAG

Landstingens/regionernas stöd till studieförbunden syftar till att stödja en regional verksamhet. Det innebär ofta att verksamheten ska omfatta ett visst antal kommuner. Stödet kan t.ex. avse att täcka kostnader för:

- Utbildning av ledare, organisationer, funktionärer och förtroendevalda i länet eller regionen
- kulturprogram, kulturgruppsverksamhet och amatörstöd

Landstingens och regionernas bidrag till studieförbunden uppgick 2017 till 297 miljoner kr.

FOLKBILDNINGSRÅDET

Folkbildningsrådet, Fbr, fattar beslut om, och fördelar statsbidraget till, studieförbund och folkhögskolor. De fastställer villkor, kriterier och modell för fördelning av statsbidraget.

Fbr har också ansvar för uppföljningen av statsbidraget och att utvärdera om statens fyra syften med bidraget till folkbildningen uppfylls.

STUDIEFÖRBUNDEN I SAMVERKAN

Studieförbunden i samverkan, i dagligt tal Studieförbunden, är de tio studieförbundens bransch- och intresseorganisation. I Studieförbundens Etik- och kvalitetsgrupp söker vi komma överens om gemensamma riktlinjer och regler.

Respektive studieförbunds förbundsstyrelse beslutar om införande i verksamheten.

FOLKUNIVERSITETETS IDÉ, PEDAGOGIK OCH VERKSAMHET

Folkuniversitetets idé är att kunskap och skapande ger människor förutsättningar för ett rikare liv. Vårt omfattande kursutbud vänder sig till en bred allmänhet. Vi utgår från ett vetenskapligt förhållningssätt och belyser ämnena så allsidigt som möjligt.

Folkuniversitetet tillkom på initiativ av studenter och lärare vid universiteten. Idag består Folkuniversitetet av fem fristående stiftelser med säte i Lund, Göteborg, Stockholm, Uppsala och Umeå vilka bedriver verksamhet i stort sett i hela landet.

Huvudmän för stiftelserna är universiteten och studentkårerna på respektive ort samt Folkuniversitetsföreningen. Vi är fristående från politiska, religiösa, kommersiella och fackliga intressen.

Vi behöver därför inte ta hänsyn till särintressen när vi utvecklar kurser, föreläsningar och seminarier.

Folkbildningstanken som är allas livslånga rätt att fritt söka efter kunskap genomsyrar vår pedagogik, organisation och våra värderingar.

Vi hävdar kunskapens och toleransens betydelse för vårt samhälle i motsats till fördomar och förutfattade meningar.

Vi vill som en engagerad aktör i det civila samhället öka individens möjligheter till ett aktivt medborgarskap.

VI SÄTTER INDIVIDEN I CENTRUM

Vår verksamhet utgår från individens behov och tar hjälp av gruppens samlade resurser med den gemensamma insikten att alla kan bidra.

VÅR BREDD ÄR VÅR STYRKA

Folkuniversitetets verksamhet har alltid spänt över olika verksamhetsområden. Vi anser att de olika delarna inte bara kan leva sida vid sida, utan också befruktar och utvecklar varandra. 2006 års folkbildningsproposition "Lära, växa, förändra" gav stöd för vår breda bildnings- och utbildningsverksamhet.

Vi måste vara noga med att uppmärksamma skiljelinjen mellan den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten och annan verksamhet hos oss.

FOLKUNIVERSITETETS ETISKA FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Planering och genomförande av Folkuniversitetets verksamhet ska vägledas av begreppen etik, moral och kvalitet. Dessa begrepp hänger ihop och ska genomsyra vårt förhållningssätt till vår uppgift och vår omvärld.

Begreppen får sin särskilda prägel av att vi är en offentligstödd organisation med idéburna mål där verksamhetens drivkraft är en annan än att generera ekonomisk vinst.

Vi ska genomföra vår verksamhet med beaktande av gällande regler och anvisningar. Vid oklarheter eller tolkningssvårigheter ska vi utgå från de intentioner som kan ha motiverat regeln/anvisningen och handla i enlighet med dem.

Vi ska i olika bedömningsfrågor träffa egna välgrundade beslut och undvika att anföra andra studieförbunds eller anordnares beslut som grund för egna ställningstaganden.

Vi ska uppträda på ett korrekt sätt i förhållande till bidragsgivare och andra aktörer inom våra arbetsområden.

Vi ska aktivt delta i för arbetsområdet gemensamma ansträngningar att säkerställa och utveckla kvaliteten i vårt offentligstödda arbete.

Vi ska konsekvent följa de rekommendationer och överenskommelser som träffas inom ramen för Studieförbunden eller som Folkuniversitetet på annat sätt träffar med övriga studieförbund.

Avvikelse från enskilda regler/anvisningar kan undantagsvis förekomma men ska då alltid vara väl motiverade och dokumenterade samt godkända av respektive stiftelserektor eller av generalsekreteraren.

Det är vår, mycket rimliga, motprestation med anledning av att vi tilldelas ett så stort belopp (cirka 142 miljoner kronor år 2017) av skattebetalarnas pengar.

ANSVARSNIVÅER INOM FOLKUNIVERSITETET

Folkuniversitetet bestämmer liksom övriga studieförbund inom formellt mycket vida ramar över den verksamhet vi anordnar med stöd av statsbidrag. Vi styrs i princip inte av bidragsgivarna vad gäller val av innehåll, målgrupper, arbetsformer, tid och plats för våra aktiviteter. Staten visar således en stor tilltro till studieförbundens förmåga att självständigt forma sin verksamhet.

Med detta följer ett stort ansvar som ytterst gäller medborgarnas rätt att veta att skattemedel används i överensstämmelse med riksdagens beslut.

Vi måste själva kontinuerligt ta ställning till om verksamhet, som rapporteras som underlag för statsbidrag, ligger i linje med av riksdagen beslutade syften med bidraget.

För att på ett tillförlitligt sätt klara denna gränsdragning krävs förutom kriterier för statsbidragets användning även rutiner för regelbunden granskning och kontroll av verksamheten.

FÖRBUNDSSTYRELSENS ANSVAR

Folkuniversitetets förbundsstyrelse har som mottagare av statsbidraget det yttersta ansvaret för att all verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag uppfyller Folkbildningsrådets villkor och kriterier för bidraget samt att den står i god överensstämmelse med statens intentioner.

Det betyder att förbundsstyrelsen ansvarar för att förbundet utfärdar anvisningar, har rutiner för internkontroll och i övrigt fullgör de åligganden som följer av att förbundet är mottagare av statsbidrag.

Generalsekreteraren och förbunds-kansliet förbereder förbundsstyrelsens beslut avseende den interna statsbidragsfördelningen och övriga ärenden som rör den

statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten och svarar i övrigt för de löpande besluten och åtgärderna.

Förbundsstyrelsen äger också varumärket Folkuniversitetet. Av det följer att förbundsstyrelsen har ett övergripande ansvar för verksamhetens inriktning och innehåll.

STIFTELSESTYRELSENS ANSVAR

Stiftelsestyrelserna ansvarar inom respektive region för de åligganden som följer av att stiftelserna inom Folkuniversitetet är lokala anordnare av folkbildningsverksamheten.

Stiftelserektor är inom regionen operativt ansvarig för verksamhetens genomförande. Rektor och regionkansliet förbereder inom respektive stiftelsestyrelse beslut i ärenden som rör den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten samt svarar i övrigt på styrelsens vägnar för löpande beslut och åtgärder.

Som lokal anordnare finns ett särskilt ansvar för stiftelsen att svara för att ändamålsenliga rutiner finns för planering, kontroll och rapportering av genomförd verksamhet.

Rektor ska utfärda beslutsordning/ delegationsordning för stiftelsen. Av den ska framgå vilka befattningshavare som bär ansvaret för att folkbildningsverksamheten följer gällande regelsystem.

Ansvarsfördelningen inom Folkuniversitetet förutsätter:

- att befattningshavaren, som enligt delegationsordningen bär ansvaret för att folkbildningsverksamheten uppfyller kraven, är medveten om detta och har fått adekvat utbildning för uppgiften
- att, i det fall det råder tvekan om en aktivitet fyller de olika krav som finns, ska frågan underställas rektor eller den funktion rektor utsett att för sin räkning fatta beslut för stiftelsens räkning
- att, i det fall tvekan kvarstår, ska rektor tillse att frågan underställs generalsekreteraren eller den generalsekreteraren utsett att för sin räkning fatta beslut

Föreligger delade meningar i frågor som rör genomförande och rapportering av statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet gäller stiftelserektors beslut före verksamhetsansvarigs och generalsekreterarens före rektors.

Stiftelserektor ansvarar för att generalsekreteraren informeras om eventuella externa granskningar av folkbildningsverksamheten. Granskningarna kan ske på initiativ av t.ex. kommun, region eller ske inom ramen för ett länsbildningsförbund.

ETIK- OCH KVALITETSGRUPPEN

På nationell nivå finns Etik och kvalitetsgruppen till vilken varje stiftelse utser en ledamot. Gruppen är ett forum för tolkning och bedömning, erfarenhetsutbyte och lärande. På uppdrag av förbundsstyrelsen och generalsekreteraren arbetar gruppen också aktivt med den årliga internkontroll av folkbildningsverksamheten som stipuleras av Folkbildningsrådet.

Generalsekreteraren leder gruppen och till den knyts fler medarbetare från förbundskansliet. Tolknings- och tillämpningsfrågor i stiftelserna kanaliseras med fördel genom respektive stiftelses ledamot i gruppen för bedömning och eventuellt beslut av generalsekreteraren.

ANORDNARSKAP, FOLKBILDNINGSRÅDETS VILLKOR

Studieförbundet ska ha ett tydligt anordnarskap i all sin verksamhet.

Med anordnarskap avses bland annat att studieförbundet har det övergripande ansvaret för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten utifrån statens syften och Folkbildningsrådets villkor.

Studieförbundet kan samverka med medlemsorganisationer och samverkansparter. Att stödja ledares och medlemmars kunskapsutveckling med folkbildningens arbetsformer är en viktig del av studieförbundens profil och identitet men statsbidraget får inte användas till ett allmänt verksamhets- eller organisationsstöd. Studieförbundet ska vid samverkan aktivt delta i planering och uppföljning av folkbildningsverksamheten. Studieförbundets anordnarskap ska tydligt framgå vid utlysande och genomförande.

ANORDNARSKAP, STUDIEFÖRBUNDSGEMENSAM ÖVERENSKOMMELSE

STUDIEFÖRBUNDEN I SAMVERKAN

Studieförbunden i samverkan har fastställt riktlinjer för anordnarskap.

I bilaga 2 återfinns även gemensamma riktlinjer för etik, kulturprogram och cirkelledarutbildning.

BEGREPPSFÖRKLARING

Att studieförbundet är anordnare – har anordnarskapet – innebär att det har det övergripande ansvaret för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten utifrån statens syften och Folkbildningsrådets villkor. Ordet samverkanspart används i det här dokumentet för att beteckna medlems-, samverkans- och samarbetsorganisationer, föreningar, grupper etc.

TOLKNINGAR OCH REKOMMENDATIONER

Det är viktigt att studieförbundet är tydligt i sin roll som anordnare samt säkerställer att verksamheten bedrivs på ett folkbildningsmässigt sätt.

Studieförbundet kan inte överlämna ansvaret till någon annan part. Detta utesluter inte att samverkanspartner också tar ansvar för planering och genomförande.

Studieförbunden ska dock ta fullt ansvar för den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag.

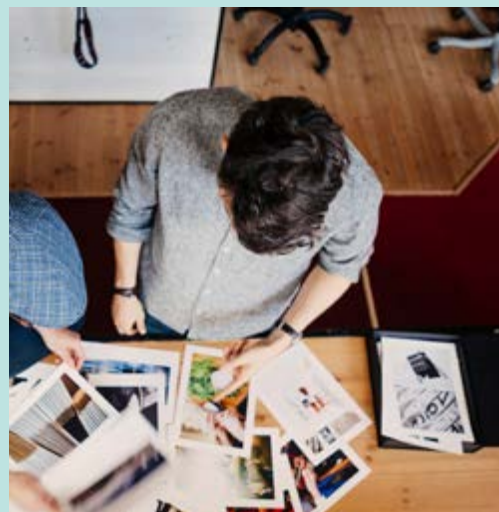
Studieförbundet ska aktivt delta i planeringen av all folkbildningsverksamhet, för att kunna godkänna den. Detta ska i efterhand kunna följas upp och redovisas.

Som en del av planeringen ska studieförbundet göra en rimlighetsbedömning av verksamhetens omfattning och innehåll.

Studieförbundet ska i planeringen med samverkansparten tydliggöra vad som är statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet respektive samverkanspartens övriga verksamhet.

I all information och marknadsföring ska det tydligt framgå att studieförbundet är anordnare. Exempelvis ska inte uttryck som "sponsras av" eller "stöds av" användas.

Deltagaren ska få information om att den deltar i folkbildningsverksamhet samt vilket studieförbund som är anordnare.

ANORDNARSKAP, FOLKUNIVERSITETETS ANVISNINGAR

Folkuniversitetet har inte medlemsorganisationer men anordnar verksamhet i samverkan med föreningar och fria grupper inom studieservice. Det är dock alltid Folkuniversitetet som är ansvarig anordnare.

Oavsett om verksamhet genomförs i samarbete med Riksförbundet Hem och Samhälle, Pensionärs-/Senioruniversitetet, en musikgrupp eller en förening så är Folkuniversitetet ansvarig anordnare.

Samverkande organisationer, enskilda grupper eller föreningar kan aldrig vara anordnare, i folkbildningsförordningens mening, av statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

Vårt anordnarskap ska kunna redovisas i dokumenterad form av;

- övergripande planering
- information
- rekrytering av deltagare
- genomförande
- rapportering
- uppföljning

Genom att använda Överenskommelser eller Avtal som redovisar de åtagande som respektive part har i verksamheten får vi god kännedom om samverkanspartner, vi lever upp till vårt ansvar och vi får möjlighet att utveckla verksamheten.

480 TIMMAR KRÄVER ÖVERENSKOMMELSE

För samarbete med föreningar/organisationer/fria grupper som omfattar mer än 480 studietimmar eller 50 kulturprogram ska det finnas en skriftlig överenskommelse som dokumenterar syftet och reglerar hur stor volym som får genomföras. Använd mallen för överenskommelser, se bilaga 3 och 4.

2 500 TIMMAR KRÄVER AVTAL

För verksamhet som omfattar mer än 2 500 studietimmar eller 300 kulturprogram, ska avtal träffas med samarbetsparten. Använd mallen för avtal, se bilaga 5 och 6. Syftet med ett samarbete ska alltid klargöras innan en verksamhet startar.

För att ett arrangemang ska vara statsbidragsberättigad folkbildning så behöver vi tillföra arrangemanget någonting mer än statsbidrag. Vi bör så långt det är möjligt och praktiskt genomförbart själva ta emot anmälningar till verksamheten för att på så sätt kunna ge svar på frågor.

Folkuniversitetets ansvar för rekrytering av deltagare gäller också i de fall då t.ex. en hel grupp anmäls genom en förening. Vi ska förvissa oss om att deltagandet är fritt och frivilligt och att deltagarna vet att det är vi som är anordnare.

De arrangemang som genomförs tillsammans med etablerade kulturinstitutioner får inte avse deras reguljära verksamhet.

Pedagogiskt stöd från Folkuniversitetet är ett viktigt redskap i vår strävan att anordna folkbildningsverksamhet med god kvalitet

Vår roll är i första hand att bidra till kunskapsutveckling. I den öppna programförda verksamheten leds arbetet av en cirkelledare som ofta har pedagogisk kompetens. Inom studieservice måste Folkuniversitetet, som ansvarig anordnare, vägleda, hjälpa och stimulera gruppen så att studiearbetet underlättas och cirkeldeltagarna uppnår så goda studieresultat som möjligt.

Stiftelsernas kvalitetssäkringssystem ska innehålla en beskrivning som redogör för hur vi följer studieservicegrupper som genomför ett större antal studietimmar per vecka/termin.

ANVISNING FÖR ERSÄTTNINGAR INOM STUDIESERVICE

Statsbidraget ska användas till kostnader som är direkt förbundna med folkbildningsverksamheten. Det är naturligt att studieförbund gör överenskommelser med medlemsorganisationer eller andra samarbetspartners om verksamhet och kostnadsersättning.

Studieförbundet kan betala kostnader direkt eller ersätta samverkande organisation för kostnader som är direkt knutna till folkbildningsverksamheten.

Eventuell ersättning till samverkande organisation ska stå i relation till redovisade kostnader och kunna verifieras vid en granskning.

Vi får inte schablonmässigt förmedla bidrag till en samverkande organisation, exempelvis genom ett löpande bidrag baserat på antal studietimmar. Genom att använda våra mallar för Överenskommelser och Avtal säkerställer du att detta inte sker.

KOSTNADSSLAG VI KAN ERSÄTTA FÖR

Folkuniversitetet kan stå för kostnader som är direkt förbundna med gruppernas/föreningarnas studiearbete och som är redovisade och verifierade.

Vi har gemensamt fastställt de kostnadsslag som grupper kan få ersättning för:

- ledararvode
- studiematerial
- förbrukningsmaterial, noter, referenslitteratur, inspelning, mikrofilm för släktforskning t.ex.
- hyreskostnader, kostnader för speciellt förhyrda lokaler (t.ex. inspelningsstudio) dock inte egen lägenhet.
- instrument, videokameror och liknande som är inköpta av Folkuniversitetet kan lånas ut till gruppen
- reklam, marknadsföring

VERIFIKAT KRÄVS

Inom ramen för kostnadsslagen ovan bestämmer varje stiftelse själv vilka ersättningsnivåer som ska utgå till studieservicegrupper. Verifikat som styrker utbetalningar ska finnas i respektives stiftelses redovisning.

ÖPPET KURSUTBUD OCH STUDIESERVICE

Den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten har tre verksamhetsformer, Studiecirklar, Annan folkbildningsverksamhet och Kulturprogram som du kan läsa mer om längre fram i detta dokument. Alla tre former används inom våra inriktningar mot Öppet kursutbud och Studieservice.

Det öppna kursutbudet som vänder sig till en bred allmänhet är ett viktigt inslag i Folkuniversitetets profil. Som namnet anger är det ett utbud som vänder sig till allmänheten och står öppet för alla som är intresserade.

Studieservice är det samarbete vi har med grupper av individer, föreningar och t.ex. kulturinstitutioner. Vi ger stöd till dem som har ett gemensamt intresse och som vill skaffa sig, eller förbättra sina kunskaper inom ett område eller ämne.

Studiecirkeln är den vanligaste verksamhetsformen, men både annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram är frekventa inslag.

SAMARBETSPARTNER INOM STUDIESERVICE

Exempel på samarbetspartner inom Folkuniversitetet är konstnärer, studenter, musiker, invandrarföreningar, musik- och teatergrupper, Röda Korset och Waldorfföreningar för att nämna några.

Till studieservice hänför vi också samarbetet som sker med Riksförbundet Hem och Samhälle (HS) och Sveriges förenade studentkårer (SFS). Med HS och SFS regleras samarbetet genom rikstäckande avtal, med möjlighet till regionala och lokala tilläggsavtal.

Nationella samarbetsavtal finns också med Pensionärsuniversitetet (PU) och Senioruniversitetet (SU). Folkbildningsverksamheten som genomförs i samarbete med dem betraktar vi som en öppen programförd verksamhet.

STUDIECIRKEL, VILLKOR

Studiecirkeln är en mindre grupp som planmässigt bedriver studier. Deltagaren söker kunskap tillsammans med andra och utvecklar färdigheter utifrån sina behov och intressen. Möjlighet till inflytande samt tid för reflektion och eftertanke ska finnas mellan sammankomsterna.

När det gäller beslut om timal för enskild studiecirkel ska vi utgå ifrån studiernas karaktär, deltagarnas behov och förutsättningar, vad som är lämpligt och vad som är ekonomiskt försvarbart. Cirkelstudierna ska ge utrymme för eftertanke och reflektion samt självstudier.

STUDIECIRKELN SKA

- ha en dokumenterad plan* för studiecirkelns genomförande och för det studiematerial som används
- ha en omfattning per vecka som högst innefattar tre sammankomster om vardera fyra studietimmar. En studietimme är 45 minuter
- ha minst tre sammankomster och minst nio studietimmar
- ha en gruppstorlek om minst 3 och maximalt 20 bidragsberättigade deltagare inklusive cirkelledaren
- Start- och slutdatum krävs inför STUV-körning from 2019

För Folkuniversitetets öppna programförda verksamhet inom det estetiska området är förutsättningarna sådana att en sammankomst om maximalt sex studietimmar kan vara motiverad.

DELTAGARNA SKA

- fylla minst 13 år under verksamhetsåret
- ha varit närvarande minst 9 studietimmar och minst 3 sammankomster, varav 1 gång vid de 3 första sammankomsterna för att kunna rapporteras som underlag för statsbidrag

INOM FOLKUNIVERSITETET GÄLLER DÄRTILL ATT

- en enskild deltagare kan ha högst 20 studietimmar per vecka under 48 veckor per år

CIRKELLEDAREN SKA

- vara godkänd av lokal studieförbundsavdelning (dvs. av rektor eller den rektorn har utsett)
- ha genomfört grundläggande cirkelledarutbildning
- för öppen kursverksamhet dessutom ha den ämneskompetens som krävs

*I Folkuniversitetet ska kursplan upprättas för varje studiecirkel – se avsnittet om metodplan, kursplan, arbetsplan och loggbok.

STUDIECIRKEL PÅ DISTANS, VILLKOR

En studiecirkel kan bedrivas med enbart fysiska möten, en kombination av fysiska möten och distans eller i sin helhet på distans.

Är distansinslagen av betydelse för studierna som helhet, rapporteras studiecirkeln som distanscirkel, även om mindre än 50 procent av tiden genomförts på distans.

Studiecirkelar på distans kräver aktiva insatser från ledare för att stödja gruppens och deltagarnas studiearbete. Kommunikation och interaktivitet måste finnas både mellan ledare och deltagare och mellan deltagare.

Studierna måste anordnas så att helhet och sammanhang kan skapas och att kunskaperna kan prövas och bearbetas i ett öppet och fortlöpande samtal.

För studiecirkelar som genomförs på distans gäller ytterligare villkor utöver vad som gäller för studiecirkel i övrigt:

- För att räknas som deltagare måste man ha varit uppkopplad till "studierummet" där kommunikationen sker minst en gång under de tre första veckorna av studiecirkeln.
- I kurs- eller arbetsplanen ska det framgå studiemål, metoder i studiecirkelarbetet och tidsomfattning i antal sammankomster och hur många timmar varje sammankomst omfattar. Det ska framgå vad som huvudsakligen är tänkt att studeras vid varje delmomentsammankomst.

- Cirkelledaren ska bedöma vilka som deltagit i studierna utifrån deltagarnas aktivitet under tiden för varje delmoment/sammankomst samt läsandet av andras inlägg i de gemensamma plattformarna/-konferenserna.
- En deltagare som endast läser inlägg efter att ett delmoment/en sammankomst avklarats, är inte att betrakta som närvarande i just denna sammankomst.
- Beräkning av timmar utgår från hur många timmar som studiecirkeln skulle omfattat i en "vanlig" studiecirkel, ledarens avtalade tid och deltagarnas kollektiva insats. Det ska finnas ett klart samband mellan planen och den slutrapporterade cirkeltiden.
- Studiecirkeln ska rapporteras i den lokalavdelning som är anordnare.

VILLKORSFÖRTYDLIGANDE FRÅN FOLKBILDNINGSRÅDET

Studiecirkeln innebär gemensamma, planmässigt bedrivna studier, och cirkeln utgörs enligt statsbidragsvillkoren av ett antal sammankomster.

Att statsbidragsberättigade studiecirkelar och annan folkbildningsverksamhet kan genomföras på distans ska tolkas så att deltagarna inte behöver vara fysiskt samlade men att de måste delta samtidigt för att statsbidragsvillkoren ska vara uppfyllda.

ANNAN FOLKBILDNINGSVERKSAMHET, VILLKOR

I annan folkbildningsverksamhet kan vi genomföra verksamheten i mer fria och flexibla former. Verksamheten ska motsvara de generella kvalitetsambitioner som såväl vi själva som riksdag och regering ger uttryck för.

Verksamhet i annan folkbildning ger oss möjlighet att pröva nya former och utveckla nyskapande folkbildningsverksamhet.

Sammankomsterna i annan folkbildningsverksamhet kan vara längre och genomföras tätare än i studiecirkel.

Antalet sammankomster kan vara en eller flera. Exempel på sådana verksamheter är pröva-på-dagar och helgkurser.

Deltagarna kan vara fler än vad som rekommenderas för studiecirkeln.

ANNAN FOLKBILDNINGSVERKSAMHET SKA

- ha en dokumenterad plan för verksamhetens genomförande (se avsnittet på sid 22)
- ha en omfattning om minst en studietimme, dvs. 45 minuter
- ha en gruppstorlek om minst 3 deltagare inklusive ledaren
- Start- och slutdatum krävs inför STUV-körning from 2019

DELTAGARE I ANNAN FOLKBILDNINGSVERKSAMHET SKA

- fylla minst 6 år under året
- närvarat minst 1 sammankomst

CIRKELLEDARE I ANNAN FOLKBILDNINGSVERKSAMHET

Regelverket för ledare i annan folkbildningsverksamhet är detsamma som för studiecirkel, se sidan 17.

ANNAN FOLKBILDNINGSVERKSAMHET PÅ DISTANS

Är de grundläggande villkoren uppfyllda kan annan folkbildningsverksamhet genomföras på distans.

CIRKELLEDDARE OCH GRUNDUTBILDNINGEN

I begreppet kompetens ligger bland annat att alla cirkelledare ska ha kunskap om Folkuniversitetet, om folkbildningens idé, särart och pedagogik.

Som anordnare av folkbildningsverksamhet har Folkuniversitetet ett pedagogiskt ansvar. Cirkelledarkompetensen är viktig för Folkuniversitetet. Alla verksamma cirkelledare ska genomföra vår grundutbildning innan de godkänns och slutrapportering får ske. Inom studieservice räcker det att ledaren har genomfört grundutbildningen för att betraktas som godkänd.

Kriterier för godkännande av cirkelledare i den öppna verksamheten uttrycks i vårt pedagogiska ramprogram. Därtill kan regionala kriterier tillkomma.

Av underlaget för ledargodkännande ska framgå på vilken grund godkännandet skett.

I det fall ledaren saknar ämneskunskaper kan notering göras om personens allmänna lämplighet att fungera som ledare i cirkeln.

I frågan om anordnarskap ligger också ett pedagogiskt ansvar, som säkerställs bland annat genom godkännandet av ledaren.

Ledaren ska få introduktion om Folkuniversitetet, om folkbildningens idé och särart och om folkbildningens pedagogik.

Vi har ansvar för att cirkelledare är insatta i de villkor som gäller för statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

GRUNDUTBILDNING PÅ WEBBEN

Vår webbaserade grundutbildning för cirkelledare fungerar även som introduktion för nya medarbetare inom administrationen.

Innehållet motsvarar den grundläggande cirkelledarutbildning som Studieförbunden i samverkan har enats om.

Folkuniversitetets stiftelseledning ansvarar ytterst för att cirkelledare får utbildning om villkoren för statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet.

Stiftelsernas kvalitetssäkringssystem ska innehålla en beskrivning av rutiner för grundutbildning samt godkännande av cirkelledare.

Utbildningen hittar du på vår webbplats på följande adress:
<https://intro.folkuniversitetet.se/>

CIRKELLEDDARENS ÅLDER

I Folkuniversitetet är vi restriktiva med att engagera cirkelledare yngre än 18 år. I vissa fall kan det finnas skäl till dispens, bland annat kan det ses som en utveckling för individen att fungera som ledare.

Eventuell dispens för cirkelledare yngre än 18 år kan ges av behörig i respektive stiftelse. Lägsta ålder bör vara 16 år.

Föräldrar ska informeras om engagemanget som cirkelledare när ledaren är yngre än 18 år och en vuxen kontaktperson ska utses i Folkuniversitetet.

INOM STUDIESERVICE

Den webbaserade cirkelledarutbildningen kan med fördel användas, men det är angeläget att fysiska träffar med cirkelledare också genomförs.

- Ledaren och övriga deltagare ska informeras om studiecirkelns särart och hur arbetet i en cirkel går till
- Anvisningar och regler för studiecirkeln ska ges till gruppen
- Ledaren ska upplysas om att en studietimme alltid är 45 minuter. Delar av timme kan inte summeras till studietimme
- Ledaren ska informeras om regler och rutiner för hur närvarolistan ska föras och att den är en juridisk originalhandling som bland annat ligger till grund för statsbidragen
- Ledaren ska uppmanas att föralogg/dagboksanteckningar över arbetet i cirkeln. Den kan då tjäna som kvalitetskontroll efter genomförd studiecirkel. Loggboken kan föras på närvarolistans baksida, i ett enkelt dokument eller direkt i den digitala närvarolistan
- Gruppen ska informeras om de ekonomiska förutsättningarna, vilka kostnadsslag som ersätts, vilka ersättningsnivåer som gäller samt kravet på verifikat (anvisning för ersättning inom studieservice finns på sid. 15 i detta dokument).

METODPLAN, KURSPLAN, ARBETSPLAN OCH LOGGBOK

Inom Folkuniversitetet finns tre planeringsdokument för arbetet i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. Metodplan, kursplan och arbetsplan. Utöver dessa är loggbok en resurs för uppföljning mellan träffarna.

METODPLAN är en övergripande kursplan som gäller inom hela Folkuniversitetet. De finns inom språk- och estetområdet och återfinns i vårt verksamhetsadministrativa system Sluggo. Metodplanen ska kompletteras med arbetsplan för den enskilda cirkeln. Metodplaner ska godkännas av generalsekreteraren.

KURSPLAN ska finnas för varje cirkel inom områden där övergripande metodplan saknas. Den beskriver de pedagogiska målen för cirkeln, omfattning, litteratur m.m. Kursplanen ska godkännas av rektor eller av rektor utsedd person. Om samma deltagare startar flera cirkel efter varandra måste nya kursplaner upprättas efterhand.

ARBETSPLAN är ett dokument som upprättas i studiegruppen i de fall man valt att använda sig av en metodplan. Arbetsplan kan även användas i de fall man har en kursplan att utgå ifrån. Såväl arbetsplan som kursplan ska vara mer utförliga ju mer verksamhet som rapporteras för att leva upp till kravet på planmässiga studier.

LOGGBOK slutligen är noteringar över arbetet i cirkeln. Den är främst ett dokument för deltagarna själva, men kan också fungera som ett instrument vid överlämning i samband med ett vikariat och även för uppföljning och utveckling av arbetet.

Här kan man notera att cirkeln haft en genomgång av kursplanen och gemensamt planerat arbetet. Därefter loggas sammankomster och lite kort om innehållet per tillfälle. Loggbok bör upprättas i alla cirkel. Noteringar kan

göras på närvarolistans baksida eller ännu enklare direkt i den digitala närvarolistan.

För grupper som studerat länge är det viktigt med pedagogisk förnyelse. Folkuniversitetet har då ansvar för att nya kursplaner upprättas. Inom regionerna bör en modell finnas för hur detta sker och vem som ansvarar för det.

STUDIEMATERIAL

Folkbildningsrådets villkor för statsbidrag säger att det ska finnas en dokumentation av cirkelns planering och det studiematerial som används.

I Folkuniversitet ska deltagaren senast vid andra sammankomsten ha tillgång till det studiematerial som behövs för cirkeln. I studiematerialet ingår alltid en kursplan alternativt en metodplan och en arbetsplan.

Det ligger i ansvaret som lokal anordnare av verksamheten att kunna visa vilket material som använts i cirkeln. Studiematerialet som används ska anges på närvarolistan.

KOPIERING AV STUDIEMATERIAL

Regler om kopiering av material för studie-cirkelns arbete finns i ett avtal mellan Studieförbunden i samverkan och Bonus Presskopia. Det är i princip cirkelledaren som har rätt att kopiera material för cirkelns behov. Därför är det viktigt att cirkelledarna får information om reglerna. Kopieringsavtalet återfinns i bilaga 9.

NÄRVAROLISTA PÅ PAPPER ELLER DIGITALT

Arbetet i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet ska dokumenteras genom en närvarolista, som förs vid varje sammankomst. Cirkelledaren (och i förekommande fall vikarien) ska med sin namnteckning intyga riktigheten i uppgifterna.

Närvarolistan är att betrakta som ett juridiskt dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet vid en eventuell granskning.

I informationen till cirkelledaren om närvarolistan ska detta tydligt framgå.

Närvarolistan ska föras av cirkelledaren själv vid varje sammankomst och skickas in till avdelningen alternativt signeras digitalt omgående efter avslutad cirkel.

Cirkelledaren/gruppledaren (och i förekommande fall vikarien) ska med sin namnteckning eller digitala signatur intyga riktigheten i uppgifterna.

Det är viktigt att närvarolistan innehåller korrekta uppgifter.

Man får inte godkänna eller i systemet rapportera närvarolistor där man själv står med.

Alla uppgifter som ligger till grund för statsbidrag och redovisas i STUV-systemet ska framgå av närvarolistan (med undantag för personnummer som rapporteras i annan ordning).

Närvarolistan kan föras på papper eller digitalt, via dator, mobil eller Ipad. En aktuell och uppdaterad manual hittar du via INFU, under Supportsajten.

Folkuniversitetet uppmuntrar så många ledare/lärare som möjligt att föra digital närvarolista.

I enlighet med bokföringslagen ska närvarolistor arkiveras i sju år.

KULTURPROGRAM, VILLKOR

Kulturprogrammen ska ge kulturupplevelser genom föreläsning, sång/musik, dramatisk framställning, film/foto/bild, dans, utställning, litteratur, konst/konsthantverk eller tvärkulturell verksamhet.

Vi har ansvar för att klargöra målen för kulturprogramverksamheten. Folkuniversitetet förbundsstyrelse har fastställt mål för vår kulturverksamhet, bilaga 8.

I första hand ska vi genom föreläsningar och andra slag av arrangemang främja intresset för och kunskaperna om forskningens resultat med ett vetenskapligt förhållningssätt.

Internationella förhållanden ska uppmärksammas och då särskilt globaliseringens konsekvenser ur ett hållbarhetsperspektiv.

KULTURPROGRAM SKA

- framföras inför eller tillsammans med minst fem deltagare utöver studieförbundets ledare
- ha en sådan utformning att det bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke
- utannonseras i förväg
- pågå minst 30 minuter
- Start- och slutdatum krävs inför STU-körning from 2019

LEDAREN SKA

- representant eller ledare ska vara godkänd* av lokal studieförbundsavdelning
- ansvara för programmets genomförande och underlag för rapportering

DELTAGAREN SKA

- fylla minst 13 år under verksamhetsåret
- vara samlade fysiskt även om kulturprogrammet framförs i digital form

AVGRÄNSNINGAR

- Kulturprogram genomförs vid ett givet tillfälle och med alla deltagare närvarande
- För att rapporteras som olika kulturprogram under samma dag ska de vara tydligt avgränsade i tid och rum. De ska också vara planerade och annonserade som olika arrangemang och de kan inte i efterhand delas upp
- Kulturprogram kan inte arrangeras i privata hem
- Studiebesök är inte att betrakta som ett kulturprogram
- Kulturprogram, med undantag för utställning, kan genomföras på distans under förutsättning att ovanstående villkor är uppfyllda

* Föreläsare eller motsvarande som anlitas för ett *enstaka* kulturprogram behöver inte genomföra den obligatoriska utbildningen. Där sker godkännandet på annat sätt som regionerna har att besluta om.

KULTURPROGRAM, STUDIEFÖRBUNDSGEMENSAMMA RIKTLINJER

De tio studieförbunden har enats om följande tolkningar och rekommendationer kring kulturprogrammen. Dessa återfinns i sin helhet i bilaga 2.

Under rubriken Tolkningar och rekommendationer nedan återfinns den överenskommelse som studieförbunden gemensamt tagit fram. Från vår sida vill vi särskilt lyfta fram frågan om anordnarskap.

Det är grundläggande att studieförbunden visar ett tydligt anordnarskap. Särskilt i samarbetet med andra är det viktigt att vi är aktiva i planering och genomförande av kulturprogram. För att anordnaransvaret ska bli tydligt, ska inte uttryck som "sponsras av" eller "stöds av" användas. Använd våra mallar för Överenskommelser eller Avtal.

TOLKNINGAR OCH REKOMMENDATIONER

UTSTÄLLNINGAR

En utställning ska vara upplagd så att den kan engagera deltagarna i minst 30 minuter.

I planering och marknadsföring av utställningen ska både start- och slutdatum för utställningen framgå. Förlängs samma utställning så är det fortfarande samma kulturprogram och den kan inte rapporteras som ett nytt kulturprogram.

En utställning kan inte visas enbart i förbigående via skyltfönster, anslagstavla, korridorer, genomfarer eller liknande. Flera personer (minst fem) ska kunna vistas på platsen samtidigt. Platsen ska vara tydligt markerad.

Studieförbundet ska kommunicera så att deltagaren informeras om att det är en utställning. Marknadsföring i form av en utställning kan inte rapporteras.

För att samma utställning ska kunna rapporteras som ett nytt kulturprogram på samma plats, krävs att det gått en rimligt lång tid mellan tillfällena, såsom en termin. En ny utställning betyder att utställningens innehåll är utbytt i sin helhet.

Ansvarig representant för studieförbundet ska finnas närvarande vid invigning eller öppnande av utställningen då eventuella samverkansparter presenteras.

Som deltagare rapporteras de personer som är närvarande vid invigningen eller öppnandet och tar del av utställningen.

SAMMANHÅLLET KULTURARRANGEMANG

Grunden är att på samma scen, under en dag och för i stort sett samma publik rapporteras endast ett (1) kulturprogram. Nya framträdanden på scenen betyder inte att det är ett nytt kulturprogram. Det kan bli fråga om ett nytt kulturprogram från samma scen om det är planerat och annonserat i förväg. I det fallet ska det vara minst 30 minuter mellan programmen. Detta för att det ska finnas tid för byte av såväl publik som artister på scenen.

Ett kulturprogram på en annan scen inom området kan rapporteras, om samtliga kriterier är uppfyllda.

ÖVRIGA SAMMANHANG

Information om eller marknadsföring av studieförbundets eller samverkanspartens verksamhet kan inte rapporteras som kulturprogram.

Aktiviteter som mässor, öppet hus, festivaler, kulturdagar, stadsfester, marknader och liknande är inte i sig rapporteringsbara.

För att ett kulturprogram i anslutning till ett föreningsmöte eller motsvarande ska vara rapporteringsbart, ska det framgå att det är avskilt från mötet.

KONTAKT

Besökare på utställningen som vill ha kontakt med den lokala anordnaren, ska enkelt hitta den informationen vid utställningen även då det inte finns någon ansvarig person från studieförbundet på plats.

STIM-RAPPORTERING

Vid kulturprogramverksamhet med musikinslag kan det vara aktuellt att rapportera verksamheten också till STIM (som bevakar upphovsmännens intressen). Mer om STIM-rapporteringen finns att läsa i bilaga 9.

GENERELLA AVGRÄNSNINGAR

- Folkbildningsverksamhet som anordnas utanför Sverige ger inte rätt till statsbidrag
- Statsbidraget får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte
- Verksamhet som anordnas mot betalning på uppdrag av extern part, t ex efter anbudsförfarande, är inte statsbidragsberättigat
- Statsbidraget får endast användas till kostnader som är direkt förbundna med folkbildningsverksamheten
- När verksamhet anordnas i samverkan med andra parter får studieförbundet inte till dessa parter förmedla bidrag som beräknas på ett schablonmässigt sätt, utan eventuellt bidrag ska baseras på en beräkning utifrån förutsättningar i det enskilda fallet
- Föreningsverksamhet såsom medlemsmöten, styrelsesammanträden, kommittésammanträden, valberedningssammanträden och liknande sammankomster ger inte rätt till statsbidrag
- En studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet med samma grupp ger inte rätt till statsbidrag för mer än 480 studietimmars verksamhet per år. Berörd verksamhet kan inte efter de 480 timmarna övergå till och rapporteras som annan folkbildningsverksamhet eller starta som ny studiecirkel i annat ämne. För att en grupp ska anses som ny ska minst hälften av deltagarna vara nya
- Verksamhet som en myndighet eller ett annat organ, vid sidan av Folkbildningsrådet, har finansieringsansvar för ger inte rätt till statsbidrag
- Den verksamhet inom Folkuniversitetet som står under annan statlig tillsyn och/eller verksamhet där eleverna kan erhålla studiemedel betraktas inte som statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet
- Verksamhet ger inte rätt till statsbidrag om personal anställd av annan huvudman, t ex inom vården och socialtjänsten, på sin arbetstid fungerar som ledare eller medverkande. Villkoret Annan huvudman gäller främst anställda inom offentlig sektor, exempelvis kan inte en underskötare eller en socialhandläggare vara studiecirkelledare samtidigt som denne är i tjänst. Avgränsningen gäller t ex inte ledare som arvoderas av sina egna föreningar eller cirkelledare som fakturerar från eget bolag
- Som bidragsberättigade deltagare i folkbildningsverksamhet får endast personer folkbokförda i Sverige, personer med tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige samt medborgare i EU- och EFTA-länder räknas
- En verksamhet ger inte rätt till statsbidrag om deltagarna inte deltar frivilligt, det vill säga om deltagandet är en förutsättning för utbetalning av ekonomisk ersättning från det allmänna, t.ex. verksamhet som anordnas på uppdrag av Arbetsförmedlingen, socialtjänsten eller Försäkringskassan

- Studier som ingår i personalutbildning eller som är ett led i formella utbildningsprogram, t.ex. inom det ordinarie skolväsendet, ger inte rätt till statsbidrag
- Verksamhet vars syfte är utövande av lek, spel och idrott ger inte rätt till statsbidrag
- Verksamhet vars syfte är att producera varor ger inte rätt till statsbidrag
- Ett annat sätt att formulera de senare punkterna är att studiecirkel (eller annan folkbildningsverksamhet) aldrig enbart kan omfatta
 - räkning/färdighetsträning
 - övning
 - produktion/tillverkning
 - social samvaro eller reproduktion

FORMELLT KOMPETENSBEVIS

Formellt kompetensbevis ges av annan anordnare. För den som har deltagit i en studiecirkel och vill ha ett formellt kompetensbevis på sina kunskaper kan detta ske inom det offentliga skolväsendet genom en kunskapsprövning som ger betyg.

*För att verksamheten som studieförbund bedriver inom kommunala musikskolor, kulturskolor eller fritidsgårdar ska vara statsbidragsberättigad måste studieförbundet ha det totala ansvaret för pedagogik, ekonomi och administration vad gäller verksamheten, det får inte vara delat med kommunen.

RAPPORTERING FÖR STATS BIDRAG OCH STATISTIK

Folkbildningsrådet har ansvar för att kontinuerligt följa upp och utvärdera studieförbundens verksamhet i förhållande till statens fyra syften och de villkor som föreskrivits för att statsbidrag ska lämnas. Studieförbundets organisation och kvalitetsarbete är föremål för uppföljning från Folkbildningsrådet, liksom rapporteringen av den genomförda verksamheten.

För att åstadkomma en för studieförbunden gemensam statistik är alla anslutna till STUV-systemet för rapportering (Studieförbundens Verksamhetsredovisning). Rapporteringen i STUV utgör också i många delar underlag för fördelning av statsbidrag.

Folkuniversitetets förbundsstyrelse är ansvarig för att STUV-rapporten är korrekt.

Folkbildningsrådet ger årligen ut anvisningar om den rapportering som krävs av studieförbunden. För närmare anvisningar se variabelförteckningen.

I STUV rapporteras och sammanställs statistik över studiecirkelar, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. Dessutom används STUV för rapportering av verksamhet som inte faller inom ramen för den statsbidragsberättigade folkbildningen.

I Folkuniversitetet är STUV-rapporteringen kopplad till vårt verksamhetsadministrativa system Sluggo. Folkbildningsrådet inhämtar, med stöd av registrerade personnummer, uppgifter från SCB om andelen korttidsutbildade och utrikes födda deltagare.

DATUM FÖR STUV-KÖRNINGAR

- 5 september (STUV-mäts)
- 10 december
- 15 januari (nästa år)
- **25 januari (SLUT-STUV nästa år)**

Om datum infaller på en helgdag görs körningen närmaste arbetsdagen före. Den statistik som genereras ur Sluggo och STUV kan ge signaler t.ex. om volymmässiga svängningar som kan föranleda särskilda uppföljningsinsatser.

Det är därför viktigt att verksamhet som genomförts under våren och sommaren **slutrapporteras senast den 4 september samma år.**

Verksamhet bör normalt sett slutrapporteras så snart den är genomförd. Rapportering av föregående års verksamhet stänger helt 25 januari påföljande kalenderår.

All rapportering måste vara gjord senast dagen före angivna datum för STUV för att du ska vara säker på att den kommer med som bidragsunderlag.

NÄRVAROLISTOR, UNDERLAG FÖR RAPPORTERING

Närvarolista från studiecirkelar och annan folkbildningsverksamhet samt kulturprogramrapporter innehåller uppgifter som ligger till grund för statsbidrag.

De är därmed juridiska dokument som ska kunna visas upp vid en granskning eller kontroll. För att rapporten ska vara giltig ska cirkelledaren (i förekommande fall vikarie) med sin namnteckning intyga att rapporteringen överensstämmer med det som har skett under arrangemangets gång är riktig.

Risken för att samma cirkel rapporteras till två studieförbund kan minskas genom att ledaren skriftligen intygar att verksamheten inte rapporteras till fler förbund.

Genom att samarbeta med andra studieförbund på den aktuella orten kan riskerna med eventuell dubbelrapportering reduceras betydligt.

Om uppgifter som finns på närvarolistan korrigeras ska det noteras på närvarolistan och signeras av den som granskat och korrigerat uppgifterna.

Slutrapportering av arrangemanget görs i Sluggo, efter att den medarbetare i stiftelserna som enligt delegationsordningen är behörig att godkänna rapporteringen har skrivit under närvarolistan eller kulturrapporten. På pappersnärvarolistan ska uppgifter om slutrapporterade veckor, timmar, deltagare, kvinnor skrivas in i samband med signering av behörig medarbetare.

Med denna signering intygas att arrangemanget genomförts i enlighet med statsbidragsvillkoren.

RUBRIKSÄTTNING PÅ ARRANGEMANGEN

Arrangemangens namn ska spegla studiernas eller kulturaktivitetens innehåll, även inom studieservice.

Undvik arrangemangsnamn som kan röja vad som i lagen beskrivs som känsliga uppgifter ur ett integritetsperspektiv, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i en fackförening, hälsa eller sexualliv.

KULTURPROGRAMRAPPORT

Kulturprogram dokumenteras genom en rapport som ska innehålla de uppgifter som redovisas i STUV-systemet för statsbidrag. Ansvarig och vid programmets genomförande närvarande företrädare för Folkuniversitetets lokalavdelning ska med sin namnteckning intyga att uppgifterna är korrekta.

Liksom närvarolistan är kulturprogramrapporten ett juridiskt dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet vid en eventuell granskning.

RAPPORTERING AV DELTAGARE

Deltagare ska så långt möjligt rapporteras med komplett personnummer. Samtycke till registrering ska inhämtas med information om registrering vid deltagarens anmälan i enlighet med PUL/GDPR.

Det är viktigt att studieförbunden når en mångfald av människor. Därför har den andel av bidraget som fördelas utifrån unika deltagare blivit större.

Det är angeläget att vi har förståelse för de olika alternativen som vi har att välja mellan i Sluggo.

Folkbildningsrådet följer dessutom upp nya cirkeldeltagare och om de är korttidsutbildade, utrikes födda eller funktionsnedsatta. Även könsfördelningen i verksamheten följs upp som en del av rådets myndighetsuppdrag.

Rapportering av målgruppsverksamhet görs i Sluggo då minst 50 % av deltagarna tillhör aktuell målgrupp.

SÅ HÄR GÖR VI I SLUGGO

I Sluggo finns följande val för inmatning av undantag för personnummer.

Skyddad identitet (godkänt undantag)

Födelsedatum (ej godkänt undantag)

Ej tillämplig (ej godkänt undantag)

Samordningsnr (godkänt undantag)

LMA/TUT (godkänt undantag)

EES (godkänt undantag)

För att komma fram till vilket val du bör använda dig av läs nedanstående beskrivning av respektive val.

GODKÄNDA UNDANTAG

Först och främst ser vi vilka undantag från personnummerrapportering som accepteras. Det gäller följande:

Skyddad identitet

Samordningsnummer

LMA

TUT (tillfälligt uppehållstillstånd)

EES (medborgare utan svenskt personnummer från EU- och EFTA-länderna)

Ovanstående är *godkända undantag*.

De ingår i rapporteringen av unika deltagare med samma andel som vi har unika deltagare i förhållande till det totala antalet rapporterade deltagare.

Ungefär hälften av det totala antalet deltagare är unika hos oss. Det innebär att cirka hälften av de som ingår i någon av de godkända undantagen också räknas som unika.

EJ GODKÄNDA UNDANTAG GER 1 PROCENT

Folkbildningsrådet godkänner en andel om 1 procent deltagare med ofullständigt personnummer (Födelsedatum, Ej tillämplig) av våra totalt rapporterade unika deltagare.

SKYDDAD IDENTITET

Skyddad identitet är en metod för att skydda personer som är utsatta för ett konkret och allvarligt hot. "Skyddade personuppgifter" är en samlingsrubrik som Skatteverket använder för de olika skyddsåtgärderna sekretessmarkering, kvarskrivning och fingerade personuppgifter. Personnummer för dessa får inte skrivas in i Sluggo.

SAMORDNINGSNUMMER

En enhetlig identitetsbeteckning för fysiska personer som inte är eller har varit folkbokförda i Sverige. Skattekontoret kan tilldela samordningsnummer på begäran av en myndighet.

Motsvarande identitetsbeteckning för den som är eller har varit folkbokförd kallas personnummer. (Skatteverket SKV 707 utgåva 2) Samordningsnumret är till skillnad från numret på LMA-kortet baserat på födelsedatum och rapporteras för statistikuppföljning.

Samordningsnummer består liksom personnumret av tio siffror. De inledande sex siffrorna utgår från personens födelsetid med den skillnaden att man lägger till 60 till födelsedagen.

För en person som är född den 23 augusti 1964 så blir de sex första siffrorna i samordningsnumret därför 640883.

LMA/TUT

LMA-kort, en tillfällig handling med foto, visar att innehavaren är asylsökande i Sverige, utfärdas av Migrationsverket. Flyktingar i väntan på beslut om asyl får LMA-kort. Enskilda deltagare kan undantagsvis finnas med i vår ordinarie verksamhet.

From hösten 2015 har vi haft särskilda bidrag och villkor för asylverksamhet.

Personer med tillfälligt uppehållstillstånd, TUT, får till skillnad från personer med LMA-kort, fullt ut medverka i vår ordinarie verksamhet. Tills annat sägs gäller att vi i Sluggo ska välja LMA/TUT samt ange det nummer som finns på TUT-handlingen.

Det är uppbyggt som LMA-nummer och anges på följande sätt: xx-xxxxxx alltså två siffror, bindestreck, sex siffror.

DELTAGARE MED FUNKTIONS-NEDSÄTTNING

SOCIALSTYRELSENS DEFINITIONER:

- Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av en psykisk, fysisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd, eller till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara av bestående eller av övergående natur.
- Funktionshinder definieras som den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Exempel på begränsningar kan vara svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, sociala relationer, fritids- och kulturaktiviteter, utbildning samt demokratiska processer. Det handlar framför allt om bristande tillgänglighet i och anpassning av omgivningen.
- Deltagare med en tidigare kort formell utbildning kan inte anses ha en funktionsnedsättning trots svårigheter i inlärningsprocessen, kanske som en följd av bristande läs- och skrivvana. Inte heller deltagare som kan anses falla under begreppet utifrån sociala problem, kan enbart på den grunden betraktas ha funktionsnedsättningar.

DELTAGARE SOM ÄR UTRIKES FÖDDA

Med utrikes född avses en person som är född i utlandet och folkbokförd i Sverige.

KORTTIDSUTBILDADE DELTAGARE

Korttidsutbildad deltagare är den som inte har 3-årig gymnasieexamen samt är 20 år eller äldre under aktuellt år.

UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING, INTERNKONTROLL OCH KVALITET

Utöver uppföljning genom statistik som genereras ur vårt administrativa verktyg Sluggo ställer Folkbildningsrådet krav på att studieförbunden själva har fungerande system för uppföljning, utvärdering och kontroll av den statsbidragsberättigade verksamheten.

Förbundskansliet planerar och genomför en särskild interkontroll via nationella Etik- och kvalitetsgruppen i vår korsvisa granskning.

Förbundskansliet samordnar arbetet med de återkopplingar till Folkbildningsrådet som krävs.

SÄRSKILD INTERNKONTROLL

Syftet med utformningen av den särskilda kontrollen är att kunna följa hur vi systematiskt hanterar eventuella fel och avvikelser i vår verksamhet från uppkomst till åtgärd och förebyggande av framtida upprepningar.

Den särskilda kontrollen utförs utöver vår ordinarie kontroll, och återrapporteras till Folkbildningsrådet.

Särskild kontroll ska initieras och följas upp av studieförbundets förbundsstyrelse och omfatta minst 5 procent av den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag.

Minimikravet gäller respektive arrangemangstyp för vilka studieförbundet erhållit bidrag från Folkbildningsrådet. Samtliga verksamhetsformer ska granskas.

Särskild kontroll av verksamhet som lokal anordnare (Folkuniversitetets regioner, lokala enheter) rapporterat som underlag för statsbidrag ska genomföras av studieförbundets nationella nivå.

Kontrollen ska ha sin utgångspunkt i Folkbildningsrådets Villkor, avsnitt 4: verksamhetsvillkor inklusive villkor för verksamhetsformer, verksamhetens inriktning, och avgränsningar samt anordnarskap.

Folkbildningsrådet, vars kontakter sker gentemot förbundsledningen, har rätt att återkräva statsbidrag som inte använts enligt de intentioner som staten och FBR gett uttryck för.

ORDINARIE KONTROLL

Inom Folkuniversitetet ansvarar stiftelseledningen för att verksamheten följs upp i förhållande till målbeskrivningar och verksamhetsplaner. Den folkbildningsverksamhet som rapporteras för statsbidrag ska följa gällande anvisningar, regler och riktlinjer.

I Folkuniversitetets stiftelser ska det finnas rutiner för ordinarie kontroll av verksamheten så att stiftelseledningen kan gå i god för den verksamhet som rapporteras.

Rapporteringsrutinerna ska kontrolleras och följas upp i den nationella kontrollen.

ÖKAT FOKUS PÅ KVALITETSLEDNING

Kvaliteten i folkbildningsverksamheten är i ökad fokus. Studieförbunden ska regelbundet, efter anmodan från Folkbildningsrådet beskriva utvecklingen av sitt systematiska kvalitetsarbete. Beskrivningen ska visa hur kvalitetsarbetet utvecklats vad gäller administration, verksamhetsformer och innehåll.

I studieförbundens årsredovisningar ska studieförbunden beskriva strategi och arbetssätt för genomförande och uppföljning av kvalitetsarbetet både centralt och lokalt samt motsvarande arbete med risk- och väsentlighetsanalyser.

I Folkuniversitetet ligger ansvaret för det löpande kvalitetsarbetet på respektive stiftelseledning.

Samordning, erfarenhetsutbyte och vidareutveckling av eventuellt gemensamma system behandlas bland annat i Etik- och kvalitetsgruppen men också i Folkbildningsgruppen och de operativa grupperna inom folkbildningsområdet.

Förbundskansliet svarar för att rapporter över internkontroll och kvalitetsarbete lämnas till Folkbildningsrådet.

Inte sällan granskas folkbildningsverksamheten också av andra intressenter, i första hand kommunerna. Förbundsledningen ska alltid informeras av respektive stiftelse när sådan granskning är aktuell.

Grundläggande för kvaliteteten i verksamheten är att samtliga medarbetare inom Folkuniversitetet är väl förtrodda med och känner ansvar för att verksamhet genomförs enligt gällande anvisningar och Folkuniversitetets kvalitetsnormer.

NYHETER I ATOMEN 2019

GRUNDLÄGGANDE CIRKELLEDARUTBILDNING

Grundläggande cirkelledarutbildning ersätter de tidigare Introduktions- och Steg G-utbildningarna vilket framgår av bilaga 2 samt av texten om cirkelledarens kompetens tidigare i dokumentet. Från 2019 krävs att cirkelledaren genomför grundutbildningen innan slutrapportering kan ske.

START- OCH SLUTDATUM OBLIGATORISKA

Alla arrangemang inom folkbildningsverksamheten inklusive asyl, föräldrars delaktighet och uppsökande verksamhet ska ha ett korrekt angivet start- och slutdatum vilket är ett krav inför STUV-körning.

DISTANS KRÄVER SAMTIDIG NÄRVARO

Att statsbidragsberättigade studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet kan genomföras på distans ska tolkas så att deltagarna inte behöver vara fysiskt samlade men att de måste delta samtidigt för att statsbidragsvillkoren ska vara uppfyllda.

RAPPORTERING ANNAN FOLKBILDNINGSVIRKSAMHET FRÅN 2018

Vi godkänner rapportering av alla deltagare i Annan folkbildningsverksamhet som varit närvarande under minst en sammankomst.

PÅMINNELSE OM NYHET 2017

En deltagare ska ha deltagit minst 9 studietimmar för att räknas som bidragsberättigad.

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

- Bilaga 1) Folkbildningsrådets villkor 2019
- Bilaga 2) Studieförbundens gemensamma riktlinjer
- Bilaga 3) Mall för Överenskommelse
- Bilaga 4) Instruktion Överenskommelse
- Bilaga 5) Mall för samarbetsavtal
- Bilaga 6) Instruktion samarbetsavtal
- Bilaga 7) Folkuniversitetets folkbildningsstrategi
- Bilaga 8) Mål för kulturverksamhet
- Bilaga 9) Bonus, STIM, Sami
- Bilaga 10) Förtydligande villkor distans
- Bilaga 11) STUV Variabelförteckning 2019